

Raportti

Taipalsaaren kirkonkylän tulevat esi-oppilaat kävivät toukokuussa 2019 tutustumassa syksyn ryhmäänsä. Liikuntaleikeissä sydämen syke pelotti. Onko hyvä juttu, että sydän jyskyttää? Miten nopeasti se saa jyskyttää? Liikuntasali pelotti myös ääniympäristönä, voiko ääni olla vaarallista korville. Lapsia ihmetytti myös että yksi ryhmän lapsista ei kuullut, miten silloin edes herää aamulla, jos ei kuule herätyskelloa? Miten osaa avata oven kaverin tullessa leikkimään, kun ei kuule ovikelloa?

Osallistamme vanhemmat joka vuosi keräämään esioppilaiden kysymyksiä

Ihmisaiheisia kysymyksiä saapui 50- Saimian sairaanhoitajien, ja ensihoitajien opettaja oli kysellytkin yhteistyöintoamme, koska opiskelijoilla oli liian vähän kokemuksia lapsista. Lähetimme lasten kysymykset videon muodossa oppilaitokseen. Opiskelijat vastasivat meille videolla ja kutsuivat toiminnalliseen päivään LUT/Saimia oppilaitokseen kampukselle. Kanssamme oppivat sairaanhoitajaopiskelijat sekä ensihoitajat. Tutustuimme ihmisen anatomiaan, kuinka pitkä suolisto on- aivan havainnollisesti, sydämen toimintaa, rokotusten tarpeellisuuteen, hampaiden määrään, terveelliseen ruokavalioon ja ambulanssiin. Lapset kulkivat tehtäväpisteissä nallet tai pehmolelut mukanaan. Työpajapäivässä oppilaitoksessa vietimme 4.11 koko aamupäivän klo 9.00 -12.30.

Kutsu päivään <https://drive.google.com/file/d/1gjCcz9P7T2I0vPo72YBpQvR5hBVLMaV2/view?usp=sharing>

Kysymyksiämme : https://drive.google.com/open?id=12mO63iyq8Gxz9QNX38x2a2VV1DK_0g3C

Projektipäiväkirja jota kirjoitimme lasten kanssa, lisäksi lapset kuvasivat intagramiin ja projektiasioita jaettiin vanhemmille dropboxin kautta.

https://drive.google.com/file/d/198LC0gxJgqk4nktMkbHLxwF_Sj5WJhI4/view?usp=sharing

On vaarallista jos ei osaa uida. Niin ja jos aikuiset ei jaksaa vahtia kun lapsi opettelee uimaan, miettivät Emilia K ja Emilia T- aiheesta tehtiin video

<https://drive.google.com/drive/folders/1y3GHadbgM4vt8MSj9tWVKjZB6DvBWfz?usp=sharing>

Päätimme pitää esioppilaiden päiväkirjaa instagramissa eskarit Taipalsaari kk, kuvaajina toimivat esioppilaat.

Lapset huomasivat esiopetuksen arjessa, että silloin ei jaksaa leikkiä, eikä kävellä metsään, ellei ole nukkunut yöllä. Osalla lapsista oli yöllä painava peitto, että nukkuminen onnistui paremmin. Onnistuukohan kuuntelu paremmin, jos on jotain painavaa sylissä. Kotona ja eskarissa oli vanhoja jo roskeen matkalla olleita leluja. Muutimme vanhat pehmolelut painoystäviksi opettamaan keskittymistä ja kuuntelua. Punnitsimme lelut ennen täyttöä, lapset lisäsivät herneitä, kauraa tai hiekkaa lelujen sisälle minigrip pusseissa ja lelut punnittiin uudelleen. Lelut ovat olleet aktiivisessa käytössä päivittäin.

Kutsuimme kuoron tytön Lotan isän esioppilaiden vieraaksi. Opimme viittomia ja saimme vastuksia kysymyksiin. Lotan isä esitteli herätyskellon- joka olikin tärkeä neliö- kertoi Elias. Lotan ovikellossa vilkkuu valo muisti Hilja. Hän oli käynyt usein Lotalla leikkimässä. Lotan ja Lotan isän kieli on viittomakieli. Soittimien äänten he voivat tuntea. Tutustuimme eri aisteihin piirsimme selkään numeroita ,ja kuljimme tuntoaistipolulla, muisti Fanny. Ja teimme äänitarinoita- Lotta oli silloin pois, hänelle olisi voinut tulla paha mielikin, kun hän ei kuullut tarinoin nauhoitettuja jännittäviä ääniä eikä olisi voinut tehdä metsän äänikarttaa, tuomi Olivia. Tuoksu, haju tuli tutuksi Sibeliusboxeja- metsän tuoksurasioita tehdessä sekä uudelleen sanataidetarinas, jossa sadun kuvat tehtiin lasten kanssa ja kuviin liitettiin joulun tuoksuja joita tarinaan kuului. Siellä oli ainakin kuusen tuoksu, se pisti miuta nenään ja tuli samalla tuntoaistikin- muisti Nikolai. Oli siellä vanilja ja joku pippurikin mielti Olavi. Niin ja kahvin ja teen tuoksu sanoi Iina.

Teimme tuntoaistitarinoita kaverin selkään. Tuntui, ihanalle kertoi Iris.

Makuaistitehtäväkin meillä oli muisti Iris. Oli kiva tehdä omat salaattit. Saatiin laittaa niitä makuja mitä haluttiin. Söin varmaan eniten salaattia ikinä, muisteli Alma. Niin miekin, kertoi Samuel.

Otto oli purkanut ja koonnut kotona polkupyörän. Eskarissa yritimme koota luurankoa. Oton mielestä polkupyörän kokoaminen oli paljon helpompaa. Muovailuvahan kanssa kokeilimme millaista olisi jos ei olisi luita. Ihminen ei kestäisi pystyssä, sanoi Markus. Markus oli myös katkenneen luunsa vuoksi luuasiantuntija ja hän kertoi mistä saa luunvahvistusaineita.

Lapset piirsivät pareittain omat kehon kuvat sanomalehdelle. Mittasimme, montako nappia oma kuva oli pitkä, montako kirjainta oma kuva oli pitkä. Tutkimme taskulampun kanssa millainen varjo omista kuvista tuli. Kun niitin kohdalta lähti pala pois niin minulle tuli napa ja varjollakin oli napa, nauroivat Elias ja Topias. Piti tietenkin tutkia, onko jokaisella napa ja mistä se on tullut. Tutkimme myös vauvakuvia ja vertailimme, mikä oli muuttunut nykyhetkeen nähden. Jokainen oli kasvanut, mitä siihen oli tarvittu? Unta- sanoi Markus, että joku pitää huolta mieltä Ville, että syö kunnollista ruokaa sanoi Martta. Keskustellen katsoimme kuvia ja Viivi Lampisella oli jopa kuva jossa Viivi oli äidin vatsassa, kohdussa. Se oli otettu ultraäänellä, kertoi Viivi.

Liikuntasalissa tutkimme, minkälaisesta kolosta kukakin mahtuu, mahtuvatko aikuiset kontallaan olevien lasten ali? Teimme koloja lapsihiirille ja möngimme koloista. Oma koko hämmästytti, osa luuli olevansa suurempi ja hämmästyti, miten mahtuikin toisen koukussa olevan jalan ali.

Omalla koululla esioppilaat vierailivat koulukuraattorin luona keskustelemassa kaveruuden tärkeydestä ja hyvinvoinnista. Keskustelimme miten ystäviä saa. Minkä verran kukakin nukkuu ja tuntee on iloiseksi, surulliseksi jne. Rakensimme metsään ystävyden majan.

Jokainen kävi terveydenhoitajan luona tarkastuksessa mittaamassa pehmoeläimensä ja punnitsemassa sen. Vähän jännitti, mieltä Fanny. Kyllä tuonne voi mennä toistekin, mieltä Otto.

Esioppilaat haastattelivat ruokapalveluesimiestä mistä ruuasta saa vahvat luut, Tiina teki lasten kanssa haastattelututkimuksen ja multilink kuutioilla kerrottiin mitä kukakin syö ja minkä verran. Lisäksi lapset haastattelivat Sampan ideasta johtuen Julius Taskista, joka oli ollut Kirsin sijaisena sekä Tiia Kyllöstä työntekijöitämme, joista Julius oli pituudeltaan 2m ja Tiia noin 150cm. Lasten oletus oli että Tiia ei ole syönyt eikä nukkunut lapsena. Mutta Tiia oli ollut jo vauvana pieni ja hänen äitinsäkin oli pieni. Johtuuko tuo sittenkin vanhemmista, mieltä Roosa. Julius antoi urheilullisuudellaan lapsille hyvän mallin, jos haluaa hyvän kunnon ja pyöräillä nopeasti pitää levätä ja syödä kuntoilun lisäksi, oli Olavi sisäistänyt ja kertonut kotonakin.

Kokosimme muovisia luurankoja-Teimme toiminnallisia matematiikantehtäviä ja mittauksia stetoskoopin kanssa.

Viikon ajan kanamunat olivat eri juomissa. Tutkimme juoman vaikutusta kananmunaan Coca-Colan, maidon ja veden avulla. Maito muuttui piimäksi, Coca-Cola värjäsi kananmunan aivan ruskeaksi ja vesi ei tehnyt kananmunaan mitään muutosta. Piimässä kananmuna näytti valkaistuneen alkuperäisestä. Juon ehkä joskus Pepsiä mutta enemmän juon vettä ja maitoa tuumivat Väinö ja Noora.

Projekti esiteltiin vanhemmille tammikuussa toiminnallisten tehtävien parissa liikuntasalissa, luurangon luona, kaalia ja muita kalsiumin lähteitä ihmetellen. Lapset kuuntelivat sydäntä stetoskoopilla terveydenhoitajan kanssa ennen juoksua ja uudelleen juostuaan. Mitä muuttui? Luu-sivuilla älytaululla tutustuttiin millaista liikuntaa ja ruokaa luut tarvitsevat. Luiden pitäisi ehkä kestää 100 vuotta mieltä Topi.

Luimme tietoa unesta kirjasta Silmät kiinni Silmu. Nukkuminen on mielenkiintoista puuhaa, ja se on eläimille ja ihmisille tärkeää. Eliakselle jäi mieleen, että unessa aivot painavat muistoja mieleen. Väinö hämmästeli eläinten kykyä nukkua puoliksi valveilla.

Projektissa opittiin monia asioita hyvinvointiin liittyen. Lasten ymmärrys unen tärkeydestä ja hyvinvoinnista parani. Ruokalassa jokaisella on tällä hetkellä lautasmallin mukainen ateria, jossa on runsaasti kasviksia, biojätteeseen ei päädy juuri mitään. Ruokapalvelu on asian helpottamiseksi asettanut esille mallilautasen terveellisestä ateriasta.

Ensihoitajaopiskelijat ja sairaanhoitajaopiskelijat oppivat projektimme ansiosta tietoa lapsista ja kuinka heidän kanssaan keskustellaan ja kuinka tutkimalla monista peloista selvittää. Projektista tehtiin juttu oppilaitos Saimian sähköiseen lehteen.

Tärkeintä esioppilaamme Martan mielestä oli ymmärtää että sydämen pitääkin saada jyskyttää välillä nopeasti.

Lähteet:

Silmät kiinni Silmu- Asiaa unesta, Virpi Talvitie, Anna Sofia Urriila, Henna-Kaisa Wigren, Kirsi- Marja Zitting

<https://luustoliitto.fi/luustoterveys/tietoa-luustosta/>